

JAMIYATNING ONGINI ZAHARLAYOTGAN BUZG'UNCHI OMILLAR

Omonboyeva Zebo San'at Qizi

Samarqand Davlat Chet tillar Instituti talabasi

Gmail: omonboyevazebo56@gmail.com

Sattorova Dilrabo Ikramoboyevna

Samarqand Davlat Chet tillar instituti asistant o‘qituvchisi

Gmail: sattarovadilrabo25@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada jamiyatning ongini zaharovchi buzg'unchi omillar, ularning jamiyatga ta'siri va oqibatlari tahlil qilindi. Xususan, axborot maydonidagi salbiy tendensiyalar, noto'g'ri ma'lumotlarning tarqalishi, madaniyat va ma'naviyatga qarshi tahdidlar hamda ular bilan kurashish usullari haqida so'z yuritiladi. Muallif jamiyatning ma'naviy qadriyatlarini mustahkamlash, yosh avlodni tarbiyalashda sog'lom mafkura va bilimning ahamiyatini yoritib beradi. Maqola axborot xurujlariga qarshi immunitetni shakllantirish va buzg'unchi g'oyalarning oldini olish bo'yicha amaliy tavsiyalarni ham o'z ichiga oladi.

Key words: Zamonaviy texnikalar, jinoyat, narkotika, pornografik videorolik va kinolar, ichkilikbozlik, tungi klublar, tarbiya, zamonaviy texnikalar va internetning foyda va zararlari, noto'g'ri talqin qilinadigan diniy oqimlar, terrorizm, diniy-ekstremistik oqimlar.

KIRISH

Hozirgi kunda eng dolzarb muammoga aylanayotgan yo'nalishlardan biri telefon va internet balosidir. Yoshlarning ongiga har xil buzg'unchi g'oyalarni singdirayotgan mana shu mitti qurilmalar ko'pchilik o'smirlarning umriga zomin bo'lishga ulgurmoqda. Internet rivojlangani, albatta, hammamiz uchun yaxshi, masofaviy va shoshilinch hollarda muammolarimizni hal qilamiz. Ammo internetdan noto'g'ri yoki o'zining g'araz g'oyalari yo'lida foydalanayotgan kimsalar ham yo'q emas. Ijtimoiy tarmoqlardagi har xil kontentlar, ish takliflari, pornografik videolar, sintetik savdo, jinoyatga boshlovchi psixologik hujumlar, online o'yinlar, turli ichimlik va sigerataga o'xhash zararli mahsulotlarning reklamalari, narkotik moddalaning oldi-sottilari, dinimizga mutlaqo teskari bo'lgan e'tiqodni targ'ib qilayotgan g'araz niyatli kishilar o'smirlarning internet va ijtimoiy tarmoqlarga ruju qo'yishiga sabab bo'lmoqda. Bo'lar – bo'lmas video yoki rasmlarni qayta tahrirlash orqali insonlarga, ayniqsa voyaga yetmagan yosh qizlarga qilinayotgan zo'ravonliklar

buning yaqqol va eng ko'zga ko'rindigan namunasidir. Bu kabi tahrir ishlari jamiyatta oilaviy, do'stona, ustoz va o'quvchi o'rtasidagi munosabatlarning darz ketishiga asosiy sabab bo'lmoqda. Zamon rivojlangani sari yoshlarning tarbiyasi bilan shug'ullanish o'ta murakkab masalaga aylandi. Ko'pchilik voyaga yetmagan yosh bolalarning ongi buzilib, faqat telefon bilan ovora bo'lib qoldi va natijada egoistlarga aylanmoqda. Bularning asosiy sababchisi telefon va ijtimoiy tarmoqlardir...

Mutaxassislarining fikriga ko'ra bugungi kunda internet tarmog'idagi ma'lumotlarning 70-75%ni insonlar uchun zarar keltiruvchi g'oyalar hisoblanadi. Afsuski, bu nisbat yil sayin ortib bormoqda. Yangi poligonlarda inson ongini egallash uchun jang qilayotgan buzg'unchi g'oyalar qatoriga diniy-ekstremizm, terrorizm, missionerlik, ommaviy madaniyat' va turli axborot xurujlarini kiritish o'rini bo'ladi. Yoshlarni muqaddas diniy ta'limotlarimiz va qadriyatlarimiz, ota-onaga hurmat, xalq dardi bilan yashash, oilani muqaddas deb bilish, kelajakka umid ko'zi bilan boqish kabi ezgu tushunchalar ruhida tarbiyalash bugungi kunning eng dolzarb vazifasiga aylandi desak mubolag'a bo'lmaydi.

Bugungi kunda yoshlarga noto'g'ri dinni targ'ib qilib ongini buzayotgan va uni ommaga tarqatayotgan diniy-ekstremizm va terrorizmga qarshi kurashda barchamiz o'z burchimizni his etishimiz, Vatanimizning buyuk kelajagi uchun barchamiz mas'ul ekanligimizni unutmaslik maqsadida O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 12-martdagi bayoni bilan tasdiqlangan chora tadbirlar rejasining 9-bandida belgilangan vazifalar asosan barcha talaba yoshlar o'rtasida O'zbekiston yoshlari buzg'unchi go'yalarga qarshi'mavzusida maqolalar tanlovi o'tkazildi va shu o'rinda ularga bu kabi oqimlar, ularni targ'ib qiluvchi kimsalardan uzoqroq yurishlari to'g'risida tushuntirish ishlari olib borildi. Har qanday ekstremistik va terroristik faoliyatning mohiyati o'zgalar ustidan hukmronlikka yoxud mavjud siyosiy-mafkuraviy, ijtimoiy-iqtisodiy tartibotga qarshi zo'ravonlik,daxshat solish,jismoni kuch ishlatish orqali o'zgalarning g'arazli maqsadlariga erishishdan iboratdir.

Terrorizm-tom ma'noda jaholatdir. Buzg'unchi g'oyalarga asoslangan xalqaro terrorizm va uning har qanday ko'rinishi kishilik jamiyatining o'tmishida ham, bugunida ham butun xalqlar boshiga og'ir kulfat yog'dirmoqda. XX asr boshida Mahmudxo'ja Behbudiyl o'zining "Padarkush" asarida bu kabi illatlarning kelib chiqishi haqida so'z yuritgan: Bizlarni xonavayron, bachagiryon, bevatan va bandi qilgan tarbiyasizlik-Jaholatdur.. Buyuk shoir Alisher Navoiy bobomizning jaholat

haqida shunday so'zlari bor: Johillikdan besaodatliroq nima bor?. Mana oradan necha asrlar o'tmoqdakim, ularning so'zlari o'z isbotini ko'rsatmoqda.

XULOSA

Xulosa o'rnida shuni aytish mumkinki, insoniyat yashar ekan, zamon rivojlanar ekan uni bir chekkadan yemiruvchi mayda va katta omillar ular bilan teng rivojlanadi va kengayadi. Har bir shaxs o'zini bo'limg'ur illatlar girdobiga tushib qolmaslikdan saqlash uchun Vatanga muhabbat hissini tuyishi va u yorqin kelajak sababchisi, tom ma'noda esa uning shaxsan egasi ekanligini tushunib yetishi kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. НМ Сулейманова, ЖР Насруллаев, Номинативные особенности языковых единиц, Молодой ученый, 212-213, 2018
2. AD Ikramboyevna, SD Ikramboyevna, The Ways of Forming Secondary Nomination in Uzbek Language and Its Impact on Linguistics, International Journals of Sciences and High Technologies, 2023
3. M Ubaydullayeva, WAYS TO ACTIVATE STUDENTS WHEN TEACHING THE EPIC" ALPOMISH, МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ ЯЗЫКА, ОБРАЗОВАНИЯ, ПЕРЕВОДА 4 (5), 2023
4. Н СУЛЕЙМАНОВА, ТИЛ БЕЛГИЛАРИНИНГ НУТҚҚА КЎЧИРИЛИШИ.
5. D Axmedova, S Zarmaskhonov, EXPLORING GLOBAL PERSPECTIVES IN LANGUAGE TEACHING AND LEARNING, Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit, 205-207, 2024
6. UM Azamatovna, THE HISTORY OF THE DEVELOPMENT OF TURKISH TERMINOLOGY
7. MA Ubaydullayeva, METHODOLOGY OF USING THE" ANALYTICAL READING" TECHNIQUE IN THE INTERPRETATION OF THE EPOS" ALPOMISH", МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ ЯЗЫКА, ОБРАЗОВАНИЯ, ПЕРЕВОДА 3 (2), 2022
8. SD Ikrambayevna, Classification of Functions of Communicative Strategy and Tactics in Political Communication, Miasto Przyszłości 50, 548-553, 2024.
9. qizi To'yeva, M. S. (2022, November). YANGI O 'ZBEKISTON ORIFA AYOLLARI VA G 'ARB AYOLLARINING JAMIYATDAGI MAVQEYI VA ULARNING HUQUQLARI. In INTERNATIONAL CONFERENCES (Vol. 1, No. 2, pp. 74-81).